

1. tétel: Az európai irodalom alapvető hagyományai: a Biblia

Feladat:

„Ezért az apja kijött és kérlelte. ²⁹De ő szemére vetette apjának: Látod, én annyi éve szolgálom neked és egyszer sem szegtem meg parancsodat. És nekem még egy gödölyét sem adtál soha, hogy egyet mulathassak a barátaimmal. ³⁰Most meg, hogy ez a fiad megjött, aki vagyondat rossz nőkre pazarolta, hizlalt borjút vágattál le neki. – ³¹Az mondta neki: Fiam, te mindig itt vagy velem, és mindenem a tied. ³²S illet vigadnunk és örülnünk, mert ez az öcséd halott volt és életre kelt, elveszett és megkerült.”

(Lukács, 15)

Határozza meg az idézet műfaját, többértelműségét! Igazolja a Biblia műfaji sokszínűségét!

2. tétel: A görög dráma kialakulása. Szophoklész Antigoné című drámája

Feladat:

„A dráma megjelenésével és nagykorúságával nagykorú lesz az ember is. Önsorsát intézi, választ, dönt, cselekszik, felkutatja az élete értelmét. Mert ez az értelem (a lényeg) már nem közvetlenül adott és nyilvánvaló. Csupán egy állásfoglalásban tetszik fel, s a küzdelemben, abban a különös ellentmondásban, mely régi és új erkölcsöt, cselekvést és eredményt szembeállít.«”

(Ungvári Tamás: Poétika)

Mutassa be a görög dráma kialakulását, és a tragédia jellemző jegyeit Szophoklész Antigoné című drámájának elemzése alapján!

3. tétel: Balassi Bálint szerelmi lírája

Feladat:

„ A petrarkista költők a halandók szépségének mértékét az égiekkel való összevetésben érzékeltették. ...

Szerelmi költészete nemcsak a korabeli magyar irodalomban jelentett újdonságot; a kor társadalmának érintkezési szokásaiban, erkölcsében is változást indított el.”

Szentmártoni Szabó Géza

Mutassa be a reneszánsz szerelmi költészet jellegzetes tartalmi, poétikai eszközeit Balassi Bálint ilyen témájú költészetében!

4. tétel: Stíluszintézis Csokonai Vitéz Mihály költészetében

Feladat:

„Lelkéből Hortobágy sóhajtott a kultúra felé. Az irodalom pedig, ami eljutott hozzá főleg német és olasz csatornákon, még a rokokó irodalma volt. {...} A Lilla egy pajkos és érzékeny suhanc lírája; csillogó, tűnő színek, édes incselgések és kéjes szomorúság. Ez a suhanc néha naivul fejezte ki magát, népi zamattal és egyszerűséggel. Majd végigpróbálja, játékból, a legrafináltabb formákat, s legprecízebb jelzőket. Olykor rousseau-i ábrándokba merül. Máskor werheri fájdalomba látszik esni.”

(Babits Mihály)

Mutassa be néhány szabadon választott mű értelmezésével Csokonai költészetének formai gazdagságát! Feleletében reflektáljon a fenti idézetre is!

5. tétel: Shakespeare drámaköltészete

Feladat:

„Shakespeare tragédiái különböző tartalmú, irányú és etikailag különbözőképpen megítélendő szenvedélyeket vonultatnak föl.”

(Bécsy Tamás)

Mutassa be a szerelem változatait a Rómeó és Júlia című tragédiában!

6. tétel: Vörösmarty Mihály Szózat című művének elemző bemutatása

Feladat:

„A magyarok, mint az ország lakosainak legcsekélyebb része, most szlávok, németek, románok és más népek közé vannak beékelve, s századok múltán talán nyelvüket is alig lehet felfedezni.”

(Herder)

Ismertesse Vörösmarty Mihály életútját, és helyezze el benne a Szózat című versét! Mutassa be, hogyan jelenik meg a fenti herderi jóslat az alkotásban!